

Baltijos jūroje be grėsmės populiacijai galima sugauti 70 tūkst. lašių, rekomenduoja mokslininkai. Europos Sąjungos Taryba praėjusią savaitę regiono šalims leido 2013 m. Baltijoje sugauti 124 tūkst. lašių. Dar apie 70 tūkst. lašių sugaunama nelegaliai. Tris kartus mokslininkų rekomendacijas viršijantis žvejybos mastas – didžiausia grėsmė Baltijos lašių populiacijos išlikimui.

Siekiant išsaugoti Baltijos lašių populiaciją, taikoma daug nacionalinių ir tarptautinių priemonių, tačiau jų poveikis trumpalaikis, kol skirstant žvejybos kvotas neatsižvelgiama į mokslininkų rekomendacijas. Spalio 22-23 d. Europos Sąjungos Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba (EU Agriculture and Fisheries Council) patvirtino žvejybos kvotas, kuriose numatyta, kad 2013 m. Baltijos jūroje leidžiama sugauti 124 tūkst. lašių. Tai 11 proc. mažiau nei leista sugauti šiemet (2012 m. bendras metinis laimikis gali būti iki 138 tūkst. lašių), tačiau dvigubai daugiau nei rekomenduoja mokslininkai.

Apie išteklių vertingumą byloja vien tai, kad kvotos lašių žvejybai skirstomos ne tonomis, o žuvų skaičiumi. Tarptautinė jūrų tyrimų taryba (International Council for the Exploration of the

Baltijos jūroje sužvejojama triskart per daug lašišų

Parašė Robertas Staponkus
Penktadienis, 02 Lapkritis 2012 06:50

Sea – ICES) 2012 m. gegužės mėn., išanalizavusi Baltijos lašišų populiacijos situaciją, rekomendavo, kad nekeliant grėsmės populiacijai visame regione 2013 m. galima sugauti 70 tūkst. lašišų. Tokį patį kiekį mokslininkai buvo rekomendavę sugauti ir šiemet, tačiau jų nuomonės nepaisoma.

Didžiausia žvejbos kvota visuomet būdavo skiriama Suomijai – 2012 m. buvo leista sugauti 45,5 tūkst. lašišų. Tačiau svarstant 2013 m. kvotas Suomija kreipėsi į kitas regiono šalis ragindama sumažinti sužvejojamų lašišų kiekį. Atsižvelgdama į mokslininkų rekomendacijas ir suprasdama, kad jų nepaisymas kelia grėsmę Baltijos lašišų išlikimui, Suomija sutiko, kad kvota šiai šaliai būtų sumažinta iki 28 tūkst. lašišų. Tačiau Suomijos pavyzdžiu nepasiekė nė viena kita Baltijos jūros regiono šalis, o esminis derybų objektas buvo kuo didesnės kvotos.

Lietuvai leidžiama sugauti mažiausiai lašišų iš visų regiono šalių: 2012 m. leista sugauti 1899 lašišų, kvota 2013 m. sumažinta iki 1685, tačiau derybose dėl kvotų mes taip pat turime galimybę atkreipti kitų regiono šalių dėmesį į šią problemą. „Skirstant kvotas labai svarbus kiekvienos šalies balsas, todėl paremdami Suomijos iniciatyvą ir skatindami kitas regiono šalis atsižvelgti į mokslininkų rekomendacijas, atkreiptume dėmesį į problemą ir ateityje galėtume tikėtis pokyčių skirstant lašišų ir kitų verslinių žuvų žvejbos kvotas. Lietuvai tenkanti lašišų kvota ir taip nedidelė, todėl mums būtų naudinga paremti šią iniciatyvą ir skatinti prie jos prisidėti kitas regiono šalis – išaugus lašišų populiacijai galėtume džiaugtis gausesniu laimikiu ne tik jūroje, bet ir vidaus vandenyse“, – įsitikinęs Lietuvos gamtos fondo gamtosaugos specialistas Robertas Staponkus.

Didelę grėsmę populiacijos išlikimui kelia ir *neteisėta*, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (NNN) žvejyba. Skaičiuojama, kad nelegaliai Baltijoje sugaunama dar apie 70 tūkst. lašišų kasmet. Lietuvoje ši problema taip pat aktuali, tačiau niekas negali įvardinti koks yra nelegalios žvejbos mastas. Grėsmę kelia ne tik brakonieriai ir be licencijų žvejojantys žvejai, tačiau ir tie, kurie su viena licencija sugauna daug lašišų. Nelegalus laimikis slepiamas, todėl nepavyksta suskaičiuoti, kiek tiksliai lašišų pagaunama, nežinome tikslios populiacijos būklės. „Lašišų populiacijos atkūrimui skiriama daug lėšų, tačiau kyla klausimas, ar tai efektyvu, kai nesugebame užtikrinti efektyvaus populiacijos išteklių valdymo – Europos Sąjungos ir vietiniu lygiu. Kad būtų efektyviau valdomi ištekliai ir mažinama

neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba, reikalinga griežtesnė kontrolė“, – įsitikinęs Lietuvos gamtos fondo gamtosaugos specialistas Robertas Staponkus.

Baltijos lašiša yra atlantinės lašišos porūšis, šių žuvų populiacija skiriama į dvi teritorijas: pagrindinio Baltijos jūros baseino bei Botnijos ir Suomijos įlankų. Šių migruojančių žuvų išlikimui

Baltijos jūroje sužvejojama triskart per daug lašių

Parašė Robertas Staponkus

Penktadienis, 02 Lapkritis 2012 06:50

---

labai reikšmingos aplinkos sąlygos upėse, iš kurių jos yra kilusios ir grįžta neršti. Lietuvoje daug kelių į nerštavietes užkirsta pastačius Kauno hidroelektrinę bei smulkesnes užtvankas. Lašišos ir kitos migruojančios žuvys gelbėjamos greta užtvankų įrengiant žuvitakius — Lietuvoje per paskutinius 20 m. įrengta 14 žuvitakių, tačiau dar dvigubai daugiau užtvankų trukdo žuvų migracijai.

Nors Lietuvoje lašių populiacijos būklė pagerėjo ir ši rūšis išbraukta iš Raudonosios knygos, Baltijos lašių populiacijos išlikimas tebėra pavojuje. Rugsėjo pabaigoje Lietuvą apskriejo žinia, kad Šventosios upės žiotyse prie Jonavos sugauta milžiniška – 136 cm ilgio ir 25,6 kg – lašiša. Jei ir toliau regione žvejosime triskart daugiau lašių nei galime pagal populiacijos būklę ir nepažabosime nelegalios žvejybos, tokius įspūdingus laimikius galime pamiršti.

[Lietuvos gamtos fondo informacija.](#)